

Sygn. akt VIII Gz 14/17

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Natalia Pawłowska-Grzelczak

SR del. Rafał Lila

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2017 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. B.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o ochronę naruszonego posiadania

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum

w S. z dnia 12 października 2016 r., sygn. akt X GC 1284/12

postanawia:

I. oddalić zażalenie;

II. zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

SSR del. R. Lila SSO P. Sałamaj SSO N. Pawłowska-Grzelczak

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie dokonał wykładni wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie dnia 13 marca 2013 r., zmienionego częściowo wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 5 lipca 2013 r., poprzez wskazanie, że demontaż płotu uniemożliwiającego wjazd na drogę samochodom należącym do zakładu (...) oraz jej kontrahentom, a także ponowny montaż dotychczasowej bramy i płotu w miejscu gdzie znajdował się przed naruszeniem posiadania nastąpić ma na działce (...) położonej w S. przy ul. (...) dla której Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...), natomiast montaż płyt żelbetonowych zgodnie ze sztuką budowlaną w sposób umożliwiający przejazd pojazdom mechanicznym zakładu (...) oraz jej kontrahentom, w tym ciężkim pojazdom z ładunkami ponadgabarytowymi nastąpić ma po pasie wzdłuż działek (...) położonych w S. przy ul. (...) dla których o działkach Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgi wieczyste o numerach (...) (dla działki (...)), (...) (dla działki (...)) oraz (...) (dla działki (...)) przed naruszeniem posiada o szerokości 9 m na początku drogi oraz o szerokości 5,4 m od miejsca gdzie znajdowała się brama do hali produkcyjnej.

Sąd Rejonowy wskazał, że wątpliwości dotyczące treści wyroku wystąpiły po stronie sądu jako organu egzekucyjnego. Postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie oraz Sądu Okręgowego w Szczecinie wskazywały bowiem, że treść wyroku nie jest dla nich wystarczająco jasna i precyzyjna. Organ egzekucyjny uznał, że na podstawie powyższego tytułu egzekucyjnego nie jest w stanie ustalić czy jest właściwy do wykonania tytułu wykonawczego, ani gdzie tytuł wykonawczy należy wykonać.

Demontaż płotu uniemożliwiającego wjazd na drogę samochodom należącym do zakładu (...) oraz jej kontrahentom, a także ponowny montaż dotychczasowej bramy i płotu w miejscu gdzie znajdował się przed naruszeniem posiadania dokonane powinny zostać w miejscu siedziby przedsiębiorstwa pozwanej, a więc na działce (...) (KW (...)). Pozwana została bowiem zobowiązana do wykonania określonych w sentencji wyroku czynności w celu umożliwienia powodowi wjazdu na teren jego przedsiębiorstwa. Wątpliwości Sądu Rejonowego nie budziło, że dotychczasowa droga dojazdowa do działki gruntu należącej do powoda przebiegała przez działkę gruntu nr (...) ((...)), stanowiącej własność strony pozwanej. Na rzecz każdorazowego właściciela działki gruntu nr (...) ustanowiona została służebność gruntowa polegająca na nieodpłatnej i bezterminowej służebności gruntowej przechodu i przejazdu oraz przebiegu i kładzenia kabli, przewodów, rur kanalizacyjnych i podobnych urządzeń m.in. przez działkę (...).

Sąd Rejonowy wskazał, że żądanie powoda obejmowało również wykonanie przez pozwaną montażu płyt żelbetonowych zgodnie ze sztuką budowlaną w sposób umożliwiający przejazd pojazdom mechanicznym zakładu (...) oraz jej kontrahentom, w tym ciężkim pojazdom z ładunkami ponadgabarytowymi. W tym przypadku miejsce wykonania czynności określone zostało w sentencji wyroku poprzez wskazanie numerów działek wzdłuż których wytyczony jest pas drogowy. Niemniej jednak Sąd Rejonowy wziął pod uwagę, że w treści sentencji wyroku nie znalazło się doprecyzowanie poprzez określenie miejscowości w której znajdują się przedmiotowe działki czy też wskazanie numeru KW prowadzonej dla poszczególnych działek, co mogło prowadzić do powstania wątpliwości po stronie organu egzekucyjnego.

Strona pozwana zaskarżyła powyższe postanowienie w całości, zarzucając mu naruszenie art. 352 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie, że treść wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 13 marca 2013 r. zmienionego częściowo wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 5 lipca 2013 r. wywołuje wątpliwości interpretacyjne w sytuacji, gdy treść wyroku nie wymaga dokonania wykładni.

Mając to na uwadze wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości poprzez oddalenie wniosku powoda o dokonanie wykładni wyroku oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu za postępowanie zażaleniowe, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu podała, że wykładnia wyroku dokonana przez sąd nie może prowadzić do uzupełnienia wyroku, czy powodów rozstrzygnięcia, a w niniejszej sprawie Sąd nie tyle dokonał wykładni wyroku, co uzupełnił jego treść.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o jego oddalenie w całości oraz zasądzenie na jego rzecz od pozwanej zwrotu kosztów procesu za postępowanie przed sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd pierwszej instancji dokonał na żądanie powoda wykładni wyroku wydanego w dniu 13 marca 2013 r. w sprawie prowadzonej pod sygn. akt X GC 1284/12. Powyższe rozstrzygnięcie spowodowane było stanowiskiem Sądu Okręgowego w Szczecinie, który postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2016 r. (sygn. akt VIII Gz 177/16), rozpoznał zażalenie powoda na postanowienie w przedmiocie oddalenia wniosku o dokonanie wykładni.

Zgodnie z art. 352 k.p.c. sąd, który wydał wyrok, rozstrzyga postanowieniem wątpliwości co do jego treści. Postanowienie w tym przedmiocie sąd może wydać na posiedzeniu niejawnym. Rozstrzygnięcie wątpliwości stanowi tzw. wykładnię autentyczną, czyli mającą moc obowiązującą.

Konieczność dokonania wykładni wydanego przez sąd wyroku (sentencji lub uzasadnienia) zachodzi wówczas gdy jego treść została sformułowana w sposób niejasny, nie dość precyzyjny, uniemożliwiający jednoznaczne rozumienie tekstu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 lipca 2003 r., I CZ 17/03; postanowienie SN z 15 stycznia 2001 r., I PZ 29/00). Potrzeba wykładni może być także rezultatem sprzecznych stanowisk stron w zakresie treści wyroku. Wykładnia wyroku nie ogranicza się do samej tylko jego sentencji, nie może jednak prowadzić ani do nowego rozstrzygnięcia ani do uzupełnienia czy zmiany poprzedniego rozstrzygnięcia lub powodów rozstrzygnięcia (por. postanowienie SN z 30 kwietnia 1970 r., II CZ 32/70; postanowienie SN z 18 września 1974 r., II PZ 43/74), na co słusznie zwrócił uwagę skarżący.

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że po stronie sądu, jako organu egzekucyjnego powstały wątpliwości co do wykonania wyroku, które to wątpliwości zostały potwierdzone przez Sąd Okręgowy w Szczecinie, który w sprawie II Cz 835/15 oddalił zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 10 marca 2014 r. (IX Co 5712/14), którym to orzeczeniem Sąd Rejonowy oddalił wniosek egzekucyjny powoda złożony w oparciu o wyrok z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie X GC 1284/12, zmieniony częściowo wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 5 lipca 2013 r. w sprawie VIII Ga 165/13.

Treść uzasadnień postanowienia organu egzekucyjnego, tj. Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie oraz Sądu Okręgowego w Szczecinie wskazuje wyraźnie na to, że dla tych podmiotów treść wyroku nie jest do końca jasna i precyzyjna, albowiem według treści orzeczeń tych Sądów - nie sposób na podstawie sentencji wyroku ustalić tego, gdzie nakazane w sentencji zachowanie się pozwanego ma zostać zrealizowane. Organ egzekucyjny prawomocnie zatem uznał, że nie jest w stanie na podstawie tytułu wykonawczego ustalić, czy jest miejscowo właściwy do wykonania tytułu wykonawczego, ani gdzie tytuł wykonawczy należy wykonać. Stanowisko to zostało podtrzymane przez Sąd Odwoławczy. Takie były również wskazówki dla Sądu Rejonowego, w orzeczeniu kasatoryjnym wydanym wskutek pierwszego rozpoznania wniosku powoda o dokonanie wykładni wyroku. Sąd Odwoławczy podtrzymuje stanowisko wyrażone w postanowieniu z dnia 30 sierpnia 2016 r. W niniejszej sprawie doszło bowiem do sytuacji, w której - bez względu na działania pozwanego (tj. bez względu na to czy w całości lub w części zastosował się on do wydanego wyroku rozstrzygającego sprawę o ochronę naruszonego posiadania co do istoty) - wydany przez Sąd Rejonowy i skorygowany przez Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrok budzi wątpliwości co do jego treści. Z przedstawionych przez powoda dokumentów wynika, że ma on realne trudności z wyegzekwowaniem uwzględnionego żądania. Oznacza to, że wskazywane przez wnioskującego o dokonanie wykładni wątpliwości co do treści wyroku nie są jedynie wynikiem subiektywnego „odczucia” (przekonania) powoda, a wynikają z rzeczywistych sytuacji, które go spotkały - wątpliwości organu egzekucyjnego. Skoro powód uzyskał orzeczenie, które jest kompletne i nadaje się do wykonania, ale powstały obiektywne wątpliwości co do jego treści, to zastosowanie w niniejszej sprawie winien znaleźć właśnie art. 352 k.p.c., który umożliwia przez dokonanie wykładni, bez ingerencji w treść wyroku, wątpliwości te wyjaśnić. Nie jest bowiem dopuszczalna sytuacja, w której powód mając stwierdzone wyrokiem naruszenie posiadania, zmuszony byłby kierować sprawę do kilku organów egzekucyjnych w nadziei, że kolejny organ oceni, iż wątpliwości nie zachodzą. Za niepożądany bowiem należałoby w takich okolicznościach uznać stan, w którym powód pozostałby z tytułem wykonawczym, który nie mógłby zostać wykonany, z powodu funkcjonowania w obrocie prawnym dwóch prawomocnych i rozbieżnych ocen tego, czy sentencja wyroku w sprawie X GC 1284/12, częściowo zmienionego wyrokiem w sprawie VIII Ga 165/13, jest dostatecznie precyzyjna. Instytucja wykładni wyroku ma również eliminować sytuacje, w których strona przegrywająca - jeżeli nie zechce dobrowolnie wykonać wyroku - może wykorzystać niedostateczną precyzję sentencji, do uchylecia się od zaspokojenia wierzyciela, bądź utrudniania postępowania egzekucyjnego.

Reasumując, o ile zatem w subiektywnej ocenie Sądu pierwszej instancji sentencja wyroku jest dostatecznie jasna - gdyż jak wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia: „oczywistym jest, że zasądzone od pozwanej czynności powinny zostać podjęte w miejscu siedziby przedsiębiorstwa pozwanej”, o tyle przedłożone przez powoda postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (IX Co 5712/14) oraz Sądu Okręgowego w Szczecinie (II Cz 835/15) wskazują na to, że obiektywnie sentencja wyroku jest niedostatecznie precyzyjnie określona i budzi wątpliwości we wskazanym zakresie.

Nie sposób zgodzić się z zarzutem pozwanego zawartym w uzasadnieniu zażalenia, że zaskarżone postanowienie nie tyle usuwa wątpliwości, co do treści wyroku Sądu Rejonowego, ile jest uzupełnieniem treści dotychczas istniejącej. Biorąc pod uwagę treść zaskarżonego postanowienia oraz sposób w jaki Sąd Rejonowy dokonał wykładni wyroku, to Sąd Odwoławczy nie dostrzega żeby miało ono charakter uzupełnienia wyroku z dnia 13 marca 2013 r., zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 5 lipca 2013 r. Skoro bowiem wątpliwości Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie oraz Sądu Okręgowego w Szczecinie II Wydziału Cywilnego dotyczyły tego, że „literalne brzmienie sentencji wyroku nie wskazuje miejsca wykonania czynności, a więc i nie wynika z niego, że czynności, które nakazał Sąd mają być podjęte w miejscu siedziby przedsiębiorstwa”, to wyjaśnienie w drodze wykładni, że chodzi o określone ulice oraz o określone działki opisane w konkretnych księgach wieczystych nie jest uzupełnieniem treści wyroku. Zaskarżone postanowienie nie zmienia treści wyroku, nie wprowadza do niego zmiany, nie zawiera nowego rozstrzygnięcia ani nie stanowi jego uzupełnienia. Ma jedynie „rozwiąć” wątpliwości organu egzekucyjnego, który nie ma dostępu do akt sprawy, a często dysponuje jedynie samą sentencją orzeczenia.

Mając na uwadze powyższe – na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. – Sąd Okręgowy oddalił zażalenie pozwanej jako bezzasadne.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Konsekwencją oddalenia zażalenia strony pozwanej jest przyjęcie, że przegrała ona postępowanie zażaleniowe w całości, po jej stronie powstał więc obowiązek zwrotu kosztów powodowi. Zaś poniesione przez powoda w tym zakresie koszty, to wynagrodzenie reprezentującego powoda adwokata w stawce minimalnej, tj. w kwocie 120 zł (§ 5 pkt 4 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

SSR del. R. Lila SSO P. Sałamaj SSO N. Pawłowska-Grzelczak